

मरुतः सहचरानाहृ हे मरुतः ब्रह्माणि मन्त्रवाक्यात्मकानि स्तुतिवचांसि हवीं-
 पि वा सोमाद्यादीनि मे मम स्वभूतानि चोदनावाक्येऽग्न्यादिदेवतात्तरसम्बन्धेन
 प्रतीयमानान्यपि सर्वदेवताप्राणात्मनो (47.) ममेन्द्रस्यैव तानीति भावः । मतयः
 मननयुक्ताः स्तुतयोऽपि शं मम सुखोत्पादिकाः अतो यज्ञे गन्तव्यमिति भावः
 (48.) । किं च मे मया प्रभृतः प्रकर्षेण धृतः अग्निः वज्रः इयर्ति गहृत्येव लक्ष्यं
 प्रति न प्रतिहन्यतऽइत्यर्थः कीदृशः शुष्मः शोषयति शत्रूनिमिति शुष्मः अत एव
 गमने राजसाद्युपद्रवो नास्तीत्यर्थः । न केवलं हविरादीनां मदीयत्वेन गन्तव्यम्
 अपि तु आशासते प्रार्थयन्ते यज्ञमाना यानि (49.) उक्त्वा उक्त्वाणि ता तानि
 स्तोत्रशस्त्राणि मां प्रतिहृत्यन्ति कामयन्ते हृत्यतिः प्रेप्साकर्मेति यास्कः । किं च
 नोऽस्माकमिमा इमौ हरी अश्वौ अहं यज्ञाभिमुखं बहृतः मां प्रापयतः अत ए-
 वास्माभिर्गन्तव्यमिति भावः । यद्वार्थान्तरम् ब्रह्माणि मतयः सुताः सोमाः (50.)
 प्रहृतः अग्निः सोमाभिषवग्रावा शुष्मः सुखद्रुपः एतत्सर्वं मम शं सुखमियर्ति अ-
 र्पयति उद्गमयति णिजन्तर्भूतः समानमन्यत् ॥ शुष्मः अविस्तिविशुषिभ्यः (51.)
 किदिति [उष्मा° १. १४२.] मन्त्रत्ययः किन्वाद्युदात्तः निन्वादाद्युदात्तः । अन्ति भ-
 क्षयति रिपूनिन्यद्भिः अदिशदिभूशुभिभ्यः क्रिन्निति [उष्मा° ४. ६६.] क्रिन्प्रत्ययः आ-
 द्युदात्तः ॥ ७८ ॥

अनुत्तमा ते मघवन्नकिर्नु न त्वावाँ२॥ अस्ति देवता विदानः ।

न ज्ञायमानो नशते न ज्ञातो यानि करिष्या कृणुहि प्रवृद्ध ॥ ७९ ॥

एवमिन्द्रेणोक्ता मरुतः प्रत्याहुः । नुद् प्रेरणे अस्य निष्ठायां नसत्तनिषत्तेत्या-
 दिना [पा° ८. २. ६१.] अनुत्तमिति निपातः । आ इति स्मरणे स्मृतवन्तो वयम्
 हे मघवन्धनवन् इन्द्र ते तव अनुत्तं न केनापि नुत्तं नाशितं महाभाग्यमिति
 शेषः । नु निश्चये न किः न कोऽपि तन्महाभाग्यनाश इति शेषः । न केवलं
 तवैश्वर्यमात्रं किन्तु सर्वज्ञत्वमपीत्याहु (52.) न वेति वतुर्त्र सादृश्ये त्वावान् त-
 त्सदृशो विदानः विद्वान् देवता देवो नास्ति (53.) स्वार्थे तल् विदेः शानन्
 निन्वादाद्युदात्तः । किं च हे प्रवृद्ध प्रकर्षेण वृद्ध पुराण पुरुष यानि कर्माणि वृ-